



Raport końcowy z konsultacji społecznych dotyczących ścieżek rowerowych w Starachowicach



Starachowice, marzec 2018



1. CZAS REALIZACJI, ZAŁOŻONY CEL I ZASTOSOWANE FORMY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Konsultacje społeczne dotyczące ścieżek rowerowych w Starachowicach prowadzone były od 1 do 30 marca 2018 r. do godz. 15:00. Odbywały się podstawie Zarządzenia Prezydenta Miasta Starachowice nr 100/2018 z dnia 22 lutego 2018 r. Celem konsultacji było zebranie uwag, opinii i propozycji dotyczących ścieżek rowerowych w Starachowicach. Zastosowano następujące formy konsultacji:

- spotkanie informacyjne w dniu 16 marca w godzinach 17:00-19:00;
- warsztat konsultacyjny w dniu 17 marca w godzinach 14:00-16:00;
- zbieranie uwag, propozycji i opinii w postaci papierowej i elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego przez cały okres konsultacji.

2. INFORMOWANIE O KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

Informacje o prowadzonych konsultacjach zostały udostępnione na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Starachowicach: www.starachowice.eu, stronie www.rewitalizacja.starachowice.eu, w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy www.bip.um.starachowice.pl oraz w Biurze Obsługi Mieszkańca, a także na profilu FB @starachowiceODnowa.

3. PRZEBIEG PROCESU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

3.1. SPOTKANIE INFORMACYJNE

Spotkanie informacyjne odbyło w Urzędzie Miejskim w Starachowicach. Prowadzili je moderatorzy: Damian Dec i Arkadiusz Drukier. W spotkaniu wzięło udział siedmioro mieszkańców. Władze miasta reprezentowali Prezydent Marek Materek, Pełnomocnik Prezydenta ds. rewitalizacji Aneta Nasternak-Kmieć i Architekt Miasta Marcin Bednarczyk.



Po przedstawieniu propozycji Urzędu w zakresie planowanego przebiegu ścieżek i tras rowerowych oraz innych projektowanych elementów infrastruktury rowerowej w mieście uczestnicy spotkania formułowali uwagi, pytania i sugestie. Odnosił się do nich Architekt Miasta. Poniżej zestawienie podnoszonych w czasie spotkanie kwestii.



UWAGI, OPINIE I PYTANIA ZEBRANE PODCZAS SPOTKANIA INFORMACYJNEGO

lp	Treść uwagi, opinii, pytania.	Stanowisko Prezydenta Miasta
1.	Brak ciągłości istniejącej ścieżki rowerowej: urywa się na parkingu koło kościoła przy ul. Złotej.	W systemie ścieżek jest zaplanowana kontynuacja w kierunku ul. Kopalnianej, i dalej do pasażu ze ścieżką rowerową na os. Skalka, by docelowo poprzez ul. Kościelną wyprowadzić ruch na tereny leśne [trasa T2].
2.	Czy przy okazji remontu ul. Moniuszki można przeznaczyć jedną stronę chodnika na ścieżkę rowerową?	Niestety pas drogowy ul. Moniuszki od ul. Jana Pawła II do Południowej nie spełnia parametrów by udało się zmieścić ścieżkę (wąski pas oraz słupy energetyczne i telekomunikacyjne oraz rowy). Ponadto projekt tego odcinka był wykonany kilka lat temu. W planach jest budowa nowego przebiegu ul. Moniuszki od ul. Kieleckiej do Nowowiejskiej i jest tam przewidziana ścieżka rowerowa, która będzie przedłużona i połączona ze ścieżką w ul. Jana Pawła II [trasa R2].

3.	Czy możliwa jest przebudowa schodów od tunelu do Rynku przy Pasażu Staffa i uzupełnienie ich lub zastąpienie ścieżką rowerową?	Z powodu różnicy wysokości nie jest to możliwe. Od pasażu Staffa do Rynku będzie można się dostać przez Aleję Armii Krajowej i ul. Kościelną [trasa R1 + W1].
4.	Postulat poszukania alternatywnego rozwiązania wobec ścieżki rowerowej prowadzącej przez wiadukt przy ul. Wyszyńskiego, np. poprzez zmianę organizacji ruchu pod wiaduktem.	Pomysł skomunikowania przez przejazd kolejowy, ul. Kanałową i Sadową jako alternatywna trasa dla wiaduktu (nienormatywna szerokość kapy chodnikowej i niebezpieczna jazda po jezdni) warta rozważenia i uzgodnienia z PKP i ZDP.
5.	Czy podczas remont targowiska możliwe jest przeznaczenie pasa, na którym odbywa się handel, na ścieżkę rowerową?	Jest to pas drogi powiatowej, z którym należy uzgodnić przebieg. W związku z postulatem nr 4 należy rozpatrywać łącznie, bo stanowiłyby jeden ciąg.
6.	Czy ścieżka rowerowa przy SCK może przebiegać po stronie Parku?	Jest to możliwe, ale przewodnią ideą było skomunikowanie największej instytucji kultury, dlatego przebiega po stronie SCK [trasa R2]. Tym bardziej że ZDP negatywnie zaopiniował przejście dla pieszych pomiędzy wejściem do SCK a Parkiem, w którym będą przewidziane trasy rowerowe. Nie wykluczam niezależnego wytyczenia ścieżki po tej stronie w zależności od uzgodnienia z ZDP i posiadanych środków finansowych.
7.	Postulat przedłużenia ścieżki rowerowej od ul. Batalionów Chłopskich przez las do drogi pożarowej nr 7 i dalej do Wąchocka.	Jest to teren we własności Lasów Państwowych. W świetle wypowiedzi przedstawicieli Nadleśnictwa Starachowice niestety LP nie mają w planach budowy drogi przyjaznej rowerzystom. Będę starał się o realizację tego odcinka (wskazanego na jednej z map konsultacyjnych). Póki co w systemie tras przewidziane jest połączenie R1 + L2 + odcinek remontowanej drogi 744 w ramach inwestycji obwodnicy Starachowic.
8.	Postulat połączenia za MZK do traktu w kierunku Mirca-Malcówek (do kolektora).	Jest to teren we własności Lasów Państwowych. W świetle wypowiedzi przedstawicieli Nadleśnictwa Starachowice niestety LP nie mają w planach budowy drogi przyjaznej rowerzystom. Będę starał się o wpisanie do planów tego odcinka (wskazanego na jednej z map konsultacyjnych) w standardzie jak trasa wzdłuż kolektora. Póki co pozostanie alternatywny dojazd przedłużeniem Radomskiej (odcinek remontowanej drogi 744 w ramach inwestycji obwodnicy Starachowic, a następnie odcinek drogi pożarowej nr 7).
9.	Postulat stworzenia ścieżki rowerowej na terenie SSSE.	Postulat zasadny, ale wymaga uzgodnienia z SSE „Starachowice” i firmami działającymi na jej terenie. Będę postulował o wytyczenie ścieżki wzdłuż ul. E. Kwiatkowskiego i uwzględnienie ścieżki w planowanym łączniku od ronda przy Batalionów Chłopskich / Radomskiej.
10.	Czy przewiduje się kontrapas wzdłuż ul. Marszałkowskiej (droga powiatowa)?	W systemie ścieżek rowerowych jest przewidziany taki kontrapas [trasa W1]. Na chwilę obecną zarządcą ulicy jest ZDP, wymagać to będzie korekty organizacji ruchu.

11.	Postulat zmiany przebiegu ścieżki rowerowej do strzelnic, tj. poprowadzenie jej wzdłuż torów w kierunku do Wąchocka i połączenie do strzelnicy przez ul. Mieszkała.	Postulat zasadny, bo wyprowadzając ruch w kierunku Wąchocka obsłużyłby strzelnicę. W związku z istniejącą infrastrukturą musiałyby to być nie wydzielone ścieżki, lecz przyjazne rowerzystom ulice. Ul. Mieszkała została zmodernizowana w 2016 roku i jest z nawierzchni fazowanej kostki brukowej. Postulat do przeanalizowania w zakresie metod i kosztów budowy takiego połączenia.
12.	Postulat montowania stojaków na rowery w kształcie odwróconego „U” zamiast „wyrwikótek”.	Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.
13.	Postulat dodatkowego oznakowania poziomego (tzw. „sierżanty”) na jezdniach o dużym natężeniu ruchu, gdzie dopuszczony jest ruch rowerowy, zwłaszcza na odcinkach prowadzących pod górę.	Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.
14.	Postulat wyprowadzenia ścieżki od ul. Staropolskiej na Łazy.	Szerokość pasa drogowego ul. Staropolskiej i Górzystej jest za mała, ale ruch jest lokalny. Obecnie wykonywana jest nawierzchnia ul. Staropolskiej (kostka fazowana) i istnieje ryzyko zwiększenia ruchu, co może wpłynąć negatywnie na bezpieczeństwo ruchu rowerowego. Jeśli gmina podejmie decyzję co do wykonania projektu i realizacji ciągu dalszego połączenia ul. Słonecznej z NMP będzie tam przewidziana ścieżka rowerowa.
15.	Postulat osadzania znaków drogowych i oświetlenia na wysięgnikach zamiast osadzania na słupach zamontowanych w ciągu pieszo-rowerowym.	Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.
16.	Postulat budowy parkingów wyposażonych w miejsca wypożyczkowe i informacja na najważniejszych atrakcjach Starachowic na wjazdach do miasta.	Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.
17.	Postulat przesunięcia przystanku przy ul. Partyzantów obok sklepu „Robert”.	W związku z przebiegiem trasy R1 i lokalizacją przystanku postulat zasadny. Obecnie będzie ogłoszony przetarg na projekt modernizacji m.in. ul. Partyzantów i jedną z wytycznych jest przeniesienie tego przystanku.
18.	Postulat rozważenia alternatywy dla ścieżki wzdłuż ul. Kopalnianej do SP 12 (Skalistą w dół i do Słonecznej).	W ul. Skalistej brak miejsca na wytyczenie oddzielnej ścieżki. Pozostaje ruch na tej lokalnej ulicy (nawierzchnia z trylinki) i ewentualnie zwrócenie uwagi oznakowaniem, ponieważ gmina nie ma w planach remontu tej ulicy.
19.	Postulat dotyczący nawierzchni: ścieżki komunikacyjne – nawierzchnia asfaltowa, ścieżki na terenach turystyczno-rekreacyjnych – nawierzchnia naturalna.	Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.

20.	Postulat obejścia stromego odcinka ul Miodowej.	Postulat słuszny, ale gmina nie posiada nieruchomości w pobliżu aby wykonać takie obejście. W obowiązującym MPZP jest przewidziana droga KDD-02 i KDX pomiędzy ul. 6 Września i Czachowskiego, więc w przypadku realizacji tych dróg oraz fragmentów 6 Września i Czachowskiego będzie możliwe takie połączenie, co zależy od możliwości finansowych gminy i priorytetów budowy dróg.
-----	---	---

3.2. WARSZTAT KONSULTACYJNY

Warsztat konsultacyjny odbył się w siedzibie Starachowickiego Centrum Kultury. Prowadzili go Damian Dec i Arkadiusz Drukier. W warsztacie wzięło udział dziewięć osób, w tym przedstawiciele Kieleckiej Masy Krytycznej. Stronę Urzędu reprezentował Architekt Miasta Marcin Bednarczyk.

W pierwszej części warsztatu przedstawiciele Kieleckiej Masy Krytycznej zaprezentowali sugestie i wnioski wynikające z ich wiedzy i doświadczenia w monitorowaniu stanu infrastruktury rowerowej w wielu miastach Polski. Architekt Miasta odnosił się do możliwości ich uwzględnienia w lokalnych warunkach. W drugiej części spotkania uczestnicy zadawali Architektowi Miasta szczegółowe pytania dotyczące projektowanych inwestycji. Poniżej zestawienie uwag i postulatów.

UWAGI, OPINIE I PYTANIA ZEBRANE PODCZAS WARSZTATU KONSULTACYJNEGO

C	Treść uwagi, opinii, pytania.	Stanowisko Prezydenta Miasta
1.	Warto umożliwić mieszkańcom Starachowic i osobom odwiedzającym miasto korzystanie z transportu intermodalnego (połączenie systemu komunikacji rowerowej z autobusową, kolejową, samochodową) poprzez dogodną lokalizację parkingów rowerowych i starania o zapewnienie możliwości przewozu rowerów kolejną.	W projektach przebudowy placów dworcowych (Starachowice Dolne i Wierzbnik) przewidziane są punkty wypożyczenia roweru miejskiego oraz parkingi rowerowe. Będę czynił starania by w pociągach świętokrzyskiego oddziału PR POLREGIO była zwiększona liczba stojaków rowerowych.
2.	W systemie ścieżek i tras rowerowych w Starachowicach należy uwzględnić rozwiązania z zakresu psychoarchitektury, zachęcające do korzystania z roweru (np. skróty rowerowe, kontrapasy, parkingi rowerowych zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie miejsc docelowych).	Postulat zasadny – podczas wykonywania dokumentacji przekazany zostanie projektantowi.

3.	<p>Priorytetem powinny być rozwiązania podnoszące bezpieczeństwo rowerzystów i innych uczestników ruchu. W tym zakresie najważniejsze kwestie to: czytelność oznaczeń pionowych i poziomych, śluzы rowerowe, pasy rowerowe do skrętu w lewo, osobne wjazdy rowerowe na ronda, tzw. niewidzialna infrastruktura rowerowa, np. rozwiązania prowadzące do uspokojenia ruchu w wybranych lokalizacjach.</p>	<p>Postulat zasadny – podczas wykonywania dokumentacji przekazany zostanie projektantowi.</p>
4.	<p>We wdrażaniu systemu roweru miejskiego ważne jest, by uniknąć falstartu. Należy uruchomić system dopiero po osiągnięciu wysokiego wysycenia wybranego fragmentu miasta ścieżkami i stacjami rowerowymi.</p>	<p>Dlatego też stacje roweru miejskiego w pierwszym etapie grupujemy w północnej części miasta. Nie mniej jednak będzie to jeszcze raz dodatkowo przeanalizowane.</p>
5.	<p>Powinno się stosować optymalne nawierzchnie ścieżek i tras rowerowych. Na ścieżkach komunikacyjnych powinien to być asfalt.</p>	<p>Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.</p>
6.	<p>Wskazane jest uchwalenia miejskich standardów dróg rowerowych, określających minimalne wymagania, jakie powinna spełniać budowana obecnie i w przyszłości infrastruktura rowerowa na terenie Starachowic.</p>	<p>Postulat jak najbardziej zasadny i do uwzględnienia.</p>
7.	<p>Jaki jest planowany układ ścieżek rowerowych i stacji roweru miejskiego w pobliżu hotelu „Senator”? Czy infrastruktura ta umożliwi gościom hotelu dogodny dostęp do głównych atrakcji miasta i terenów rekreacyjnych poza miastem?</p>	<p>Zaplanowana jest trasa T3 wzdłuż ul. Bankowej i Kaczyńskiej oraz trasa L4 wzdłuż Pileckiego. Przy czym należy uwzględnić fakt, że odcinek Pileckiego do parku jest ulicą wąską i istnieje problem lokalizacji wydzielonej ścieżki, tym bardziej że na wykonanym w ramach PIlU chodniku przed hotelem parkują samochody. To będzie największy problem z dogodnością dostępu hotelowych gości. Przy hotelu Senator, podobnie jak przy hotelu Europa zaplanowane są lokalizacje stacji roweru miejskiego, co nie znaczy że hotel (hotele) mogą prowadzić własne wypożyczalnie. Docelowy system tras rowerowych został pomyślany żeby terenami gminnymi (przede wszystkim) wyprowadzić ruch poza miasto w tereny leśne i atrakcyjne przyrodniczo, ale bezpiecznie.</p>



3.3. FORMULARZ KONSULTACYJNY

W toku konsultacji do Urzędu Miasta wpłynął jeden formularz konsultacyjny. Treść zgłoszonej uwagi przedstawiamy poniżej.

UWAGI, OPINIE I PYTANIA ZEBRANE ZA POMOCĄ FORMULARZA KONSULTACYJNEGO

lp	Treść uwagi, opinii, pytania.	Stanowisko Prezydenta Miasta
1.	<p>„...Widzimy potrzebę stworzenia ścieżek typowo rekreacyjnych, których szczególnie brakuje, a do wykorzystania jest sąsiedztwo lasów od północy oraz od południa (o potrzebie świadczą dziesiątki kolarzy jeżdżących poszatkowanym i często nieprzejezdnymi leśnymi drogami) [...]Proponujemy szlak obrzeżami Starachowic, czyli przerobienie dróg leśnych na nadające się dla rowerów szlaki z możliwością powrotu wzdłuż Kamiennej i zalewu Pasternik. Dodatkowo wydaje się sensowne zamienienie szlaku wąskotorówki na drogę rowerową do Lipia...”</p>	<p>W zdecydowanej większości uwaga dotyczy ścieżek poza granicami administracyjnymi miasta. Docelowy system tras rowerowych został pomyślany żeby terenami gminnymi (przede wszystkim) wyprowadzić ruch poza miasto w tereny leśne i atrakcyjne przyrodniczo, ale bezpiecznie, by razem ze szlakami turystyki rowerowej tworzyły spójny system. Mimo niedawnych remontów drogi krajowej nr 42 GDDKiA nie przewidziała wydzielonych bezpiecznych ścieżek rowerowych, a gmina nie posiada dodatkowych funduszy na ten cel. Dlatego system bazuje na wyprowadzeniu na tereny leśne po północnej stronie [trasa T3, L2, T2], będąc namawiał lasy państwowe do połączeń w kierunku drogi pożarowej nr 7 (poza granicami gminy). Trasą T2 na południu będzie można dojechać do zbiornika Lubianka i w tereny leśne. Również zaplanowana jest trasa S1 łącząca Lubiankę z Piachami i Wierzbnikiem (co będzie wymagało rozmów z Lasami Państwowymi oraz kilku miejscowych robót inżynierskich). Nie widzę sensu zamiany czynnego szlaku powiatowej zabytkowej wąskotorówki na drogę rowerową. Analizowany był równoległy przebieg wzdłuż torowiska lub Młynówki, jednak byłoby to ponad możliwości finansowe gminy. Do granicy miasta w kierunku Lipia można się będzie udać trasą T2, a dalej drogą powiatową lub leśną na przedłużeniu Kościelnej. W związku z silnym głosem mieszkańców aby połączyć miasto z Lipiem i drogą pożarową nr 7 wystąpię do Nadleśnictwa Starachowice o uwzględnianie w planach inwestycyjnych budowy lub naprawy duktów leśnych: do drogi z kolektorem, od zakrętu łącznika Batalionów Chłopskich i na przedłużeniu Kościelnej.</p>



Ponadto do Urzędu wpłynął projekt modernizacji turystycznych szlaków rowerowych przebiegających przez teren miasta i jego okolic zaproponowany przez Komisję ds. Turystycznych Szlaków Rowerowych przy Zarządzie Oddziału Międzyszkolnego PTTK w Starachowicach. Projekt został przekazany do Architekta Miejskiego.

4. WNIOSKI I REKOMENDACJE

W zakresie tworzenia systemu ścieżek i tras rowerowych oraz systemu roweru miejskiego w Starachowicach wskazane jest korzystanie z wiedzy i doświadczenia członków Kieleckiej Masy Krytycznej zarówno na etapie projektowania poszczególnych rozwiązań, jak również ich ewaluacji w przyszłości.

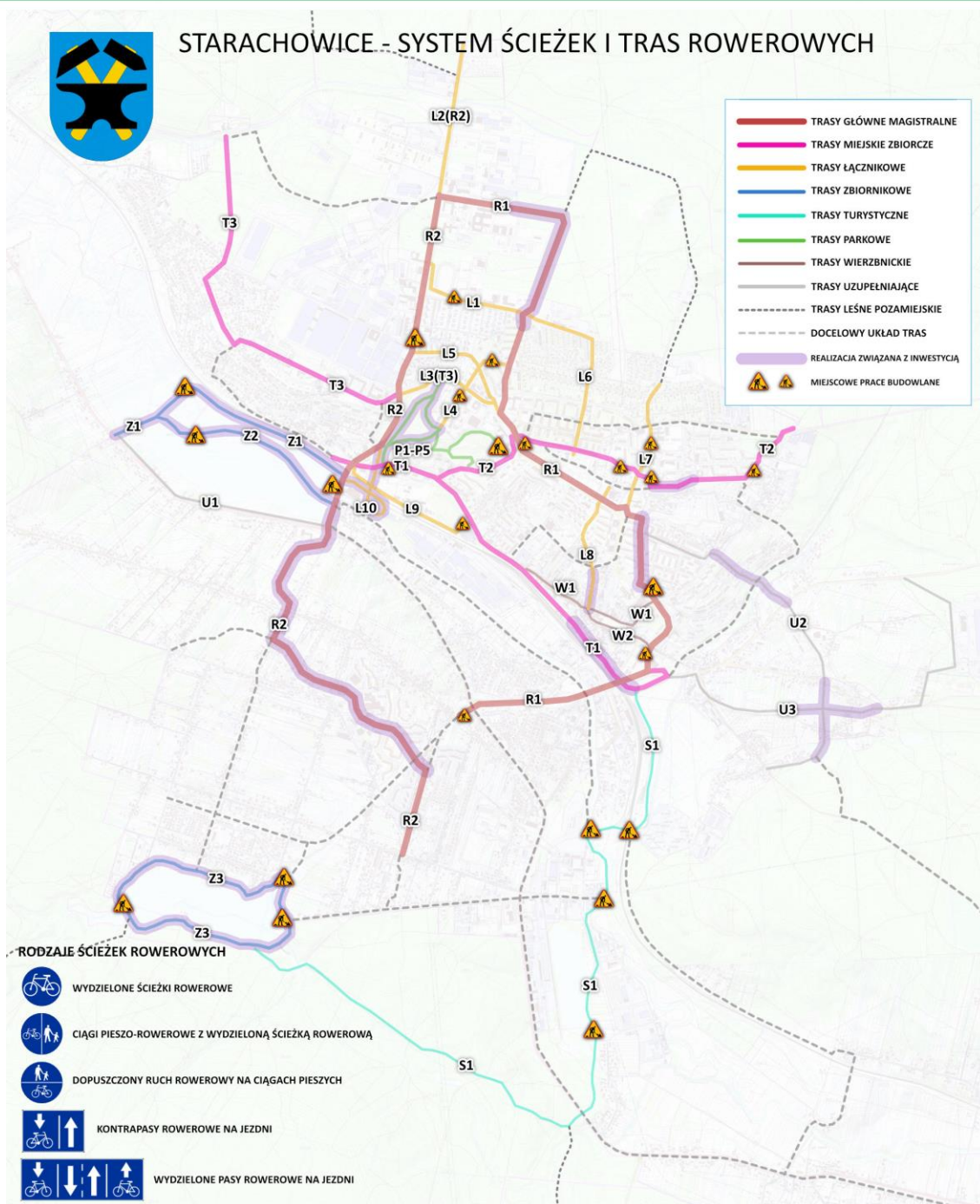
Dla zapewnienie spójności systemu ścieżek i tras rowerowych wskazana jest ścisła współpraca władz miasta z jednostkami powiatowymi, regionalnymi i krajowymi zawiadującymi drogami na terenie Starachowic i w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz takimi podmiotami jak Specjalna Strefa Ekonomiczna „Starachowice”, Lasy Państwowe, przewoźnicy kolejowi.

Mieszkańcy szczególną wagę przywiązują do ścieżek o charakterze rekreacyjnym, prowadzących przez miejsca o walorach przyrodniczych na terenie miasta i poza nim. W tym zakresie rekomenduje się powiązanie planowanych działań z innymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi (Park Miejski, Zalew Pasternik, Lubianka) i otwarcie się na propozycje interesariuszy, np. Komisji ds. Turystycznych Szlaków Rowerowych przy Zarządzie Oddziału Międzyszkolnego PTTK w Starachowicach.

Rekomenduje się uwzględnienie w jak największym stopniu wyżej przytoczonych postulatów dotyczących przebiegu konkretnych fragmentów ścieżek i tras rowerowych oraz infrastruktury rowerowej. W kwestiach szczególnie trudnych do rozstrzygnięcia pomocne może być przeprowadzenie razem z zainteresowanymi mieszkańcami i aktywistami rowerowymi wizji lokalnej w wybranych miejscach.



Projekt „Starachowice OD nowa” jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014 – 2020



Report przygotował: Damian Dec

Report zatwierdziła: Aneta Nasternak-Kmieć

Data: 30 marca 2018 r.